

KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialforvaltningen
Center for Politik

NOTAT

Til Børne- og Socialministeriet

21. april 2017

Sagsnr.
2017-0181342

Redegørelse til Børne- og Socialministeriet

Dokumentnr.
2017-0181342-2

Efter anmodning af 30. marts 2017 fremsendes herved redegørelse til Børne- og Socialministeriet om den aktuelle tilsynssag, hvor Socialtilsyn Hovedstaden har truffet afgørelse om skærpet tilsyn for tilbuddet "Bofællesskaber med hjemmevejleder", som hører under Københavns Kommunes Socialforvaltning. Børne- og Socialministeriet har i sin henvendelse til Socialforvaltningen anmodet om, at redegørelsen indeholder en beskrivelse af de forhold, der førte til det skærpede tilsyn, og redegør for, hvilke tiltag Københavns Kommune har iværksat eller planlægger at iværksætte i forbindelse hermed.

Sagsbehandler
Frederik Brynaa Hansen

Tilbuddet Bofællesskaber med hjemmevejleder er for voksne med psykiske udfordringer og behov for støtte i hverdagen. Tilbuddet består af afdelingerne Skoleholdervej, Arkaderne, Tomsgårdsvej, Brønshøjsvej og Hjortholms Allé.

I forlængelse af tilsynsbesøg den 25. oktober 2016 traf Socialtilsynet 22. december 2016 afgørelse om skærpet påbud og i alt otte påbud. Socialtilsynet har efterfølgende været på tilsynsbesøg den 21. og 23. februar 2017 samt senest den 4., 5. og 7. april 2017, hvor tilsynet blandt andet gennemførte fokusgruppeinterviews med beboere i tilbuddet, afholdt møde med hjemmevejledere og tilbuddets ledelse samt fulgte en hjemmevejleder en hel dag.

På baggrund af tilsynsbesøget har Socialtilsynet varslet fuld ophævelse eller godkendelse som henholdsvis udviklings- eller opmærksomhedspunkt af syv af de otte påbud fra tilsynets afgørelse af 22. december 2016. Det er forventningen, at Socialtilsynet offentliggør en ny tilsynsrapport i maj 2017. Det sidste påbud vedrører tilbuddets økonomi og afventer behandling i Socialtilsynet, hvilket forventes at ske i maj 2017. Der henvises til nedenstående gennemgang af de enkelte påbud.

Beskrivelse af de forhold, der førte til det skærpede tilsyn

I forbindelse med tilsynsbesøget den 25. oktober 2016 på tilbuddet Bofællesskaber med hjemmevejledere fandt Socialtilsynet alvorlige, kritiske forhold vedrørende samtlige temaer under kvalitetsmodellen for sociale tilbud. Da tilbuddet efter Socialtilsynets vurdering ikke havde den fornødne kvalitet inden for temaerne, traf Socialtilsynet afgørelse om skærpet tilsyn.

I afgørelsen af 22. december 2016 lagde Socialtilsynet vægt på, at fælleslejligheder tilknyttet afdelingerne Arkaderne, Skoleholdervej og Tomsgårdsvej siden sidste tilsynsbesøg i 2015 er blevet nedlagt uden

Børn

Bernstorffsgade 17, 4. sal
1577 København V

Mobil
5152 1022

E-mail
FF2V@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683052

ansøgning til Socialtilsynet, og at støtten til borgerne foregår i eget hjem. Tilsynet lagde også vægt på, at støtten i forhold til hver enkelt borger er reduceret. Under tilsynsbesøget i september 2015 påpegede Socialtilsynet, at de igangværende ændringer og omlægningen af støtten ville udfordre tilbuddet og især indsatsen i forhold til borgerne. Til grund for denne vurdering lagde Socialtilsynet målgruppens sociale og psykiske udfordringer, idet tilsynet vurderede, at disse udfordringer nødvendiggør en intensiv og støttende indsats, herunder for at imødegå social angst og isolation.

I afgørelsen af 22. december 2016 fremhævede Socialtilsynet, at det allerede under sit tidligere tilsyn i 2015 havde bemærket, at de beskrevne omstruktureringer potentielt kunne berøre aktiviteter i fællesskabet, samt at tilsynet tidligere havde vurderet, at bofællesskabets styrke kunne kompromitteres, hvis ikke de nære fællesskaber blev prioriteret og faciliteret i samme grad som tidligere.

Socialtilsynet fremhævede derfor i afgørelsen af 22. december 2016, at det er en særligt skærpet omstændighed i vurderingen af tilbuddets kvalitet, at tilbuddet ikke har fulgt tilsynets anbefalinger og i stedet – uden ansøgning – har nedlagt de tre fælleslejligheder, som tidligere udgjorde afdelingernes centrale fællesarealer til brug for botræning.

Socialtilsynet fremhævede i afgørelsen af 22. december 2016 desuden, at man under tilsynsbesøget observerede kritisable forhold for flere borgere, hvilket indikerede, at borgerne ikke fik den nødvendige støtte og hjælp. Socialtilsynet vurderede, at tilbuddet efter omstruktureringerne og en reduktion af støtten til beboerne ikke havde samme mulighed for at understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed som tidligere.

Socialforvaltningens initiativer for efterlevelse af Socialtilsynets afgørelse om skærpet tilsyn og otte påbud

Socialforvaltningen har taget Socialtilsynets afgørelse af 22. december 2016 til efterretning og udarbejdet en handleplan for at efterleve afgørelsen. Handleplanen er udarbejdet i januar 2017, og Socialforvaltningen har sidenhen arbejdet videre med handleplanen og dens initiativer.

Handleplanen indeholder konkrete initiativer til håndtering af hvert enkelt påbud og indeholder både igangsatte og planlagte tiltag. Socialforvaltningen indsendte handleplanen til Socialtilsynet den 31. januar 2017. Socialtilsynet har i forbindelse med efterfølgende tilsynsbesøg på tilbuddet den 21. og 23. februar 2017 udtrykt tilfredshed med handleplanen og dens initiativer og senest efter tilsynsbesøg den 4., 5. og 7. april 2017 varslet ophævelse af påbuddene.

Nedenfor gennemgås de enkelte påbud samt Socialforvaltningens handleplan for efterlevelse af afgørelsen. Der henvises til bilag 1 for en detaljeret præsentation af handleplanens initiativer.

Påbud 1: Tilbuddet skal træffe foranstaltninger, der sikrer borgerne mod overgreb (internt) imellem.

Socialforvaltningen har udarbejdet en politik for forebyggelse af vold og trusler om vold mellem og mod borgere på botilbud. Politikken indgår i handleplanen for efterlevelse af Socialtilsynets afgørelse af 22. december 2016. I forlængelse heraf afholder Socialforvaltningen konflikthåndteringskurser for borgerne, hvor fokus er forebyggelse, hvilket vil sige læring i dels at undgå at komme i konflikt og dels at håndtere konflikter, når de opstår.

Det er blevet indskærpet overfor medarbejderne at have særligt fokus på overgreb og aktivt at spørge ind til dette, når de er sammen med de enkelte borgere. Ved jævnlige besøg i tilbuddet har ledelsen ligeledes fokus på emnet og spørger aktivt ind til det. Tilbuddet arbejder desuden med risikovurderinger relateret til vold og trusler mod personaler, som også kan bruges som en indikator for risiko for overgreb beboere imellem.

Påbud 1 er varslet helt ophævet.

Påbud 2: Tilbuddet skal have udarbejdet en klar og veldefineret målgruppebeskrivelse.

Som led i handleplanen har Socialforvaltningen opdateret målgruppebeskrivelsen for tilbuddet. Socialtilsynet gav efterfølgende udtryk for, at den fremsendte målgruppebeskrivelse ikke indeholdt en korrekt beskrivelse af borgerne i tilbuddet. Det var tilsynets vurdering, at borgerne har tungere problemstillinger, end det fremgik af målgruppebeskrivelsen. Derfor har Socialforvaltningen på ny opdateret målgruppebeskrivelsen for tilbuddet:

Målgruppen for bofællesskaberne i Center-Nordvest er voksne med sindslidelser og psykosociale vanskeligheder. Borgere i tilbuddet vil typisk have forandret virkelighedsopfattelse, kombineret med psykiatriske problemstillinger, som periodevis kræver indlæggelse eller psykiatrisk behandling. Borgernes behov for støtte i forhold til psykiske og sociale funktionsnedsættelser kan svinge fra lavt til middelstort støttebehov. Tilbuddet arbejder med udgangspunkt i psykosocial rehabilitering og understøtter borgerne i at mestre dagligdagen ud fra deres egne forudsætninger, netværksdannelse samt egne mål og ønsker for fremtiden. Støtten til borgerne leveres i henhold til servicelovens § 85 og faglært personale er tilgængeligt i dagtimerne mandag til fredag.

Socialtilsynet har på denne baggrund varslet påbud 2 godkendt som udviklingspunkt.

Påbud 3: Tilbuddet skal sikre, at borgerne modtager den fornødne hjælp og støtte ift. den enkeltes behov.

Socialforvaltningen har foretaget en afdækning af den enkelte borgers behov for støtte og hjælp. I afdækningen har Socialforvaltningen bedt borgerne vurdere, om de modtager den fornødne hjælp og støtte. Denne vurdering er suppleret med hjemmevejlederne og sagsbehandlingernes faglige vurdering.

På baggrund af afdækningen er der i december 2016 bevilliget øget støtte i de tilfælde, hvor borger, hjemmevejledere og/eller ledere vurderede, at der var behov herfor. Hertil kommer, at der øges i den ugentlige personaletilgængelige tid i de respektive afdelingers fælleslokaler.

Derudover styrkes ledelsen på tilbuddet, så der pr. 1. maj 2017 er en fuldtidsleder af bofællesskaberne. Der vil fremadrettet være en tættere ledelsesmæssig opfølgning på den enkelte borgers behov og støtte, herunder om borgeren modtager den fornødne hjælp og støtte, og om den enkeltes støttebehov løbende ændrer sig.

Derudover er der tilrettelagt et 3-dageskursus i recovery og psykosocial rehabilitering for alle medarbejdere og ledere. De to første dage er afholdt i marts 2017. Den tredje dag afholdes i maj 2017.

Påbud 3 er på baggrund heraf varslet godkendt som opmærksomhedspunkt.

Påbud 4: Såfremt den politiske beslutning vedrørende tilbuddets fremadrettede juridiske konstruktion fastholdes som SEL § 107 bofællesskab, skal de nedlagte fælleslejligheder i afdelingerne Arkaderne, Skoleholdervej og Tomsgårdsvej reetableres senest den 31. januar 2017.

Socialforvaltningen har i januar 2017 reetableret fælleslokalerne for afdelingerne Arkaderne, Skoleholdervej og Tomsgårdsvej. Samtlige lokaler har været åbne og tilgængelige fra uge 5. Medarbejdere er til stede to timer to gange om ugen i fælleslokalerne på alle fem afdelinger. På afdelingerne Brønshøjsvej og Hjortsholms Allé er der derudover medarbejdere tilstede morgener og eftermiddage på alle hverdage. Det faglige indhold og aktiviteter bliver tilrettelagt efter borgernes behov og ønsker. Indsatsen vil blive evalueret efter et halvt år, og erfaringerne herfra vil danne basis for den fremadrettede aktivitet.

Socialforvaltningen har igangsat en tilpasning af tilbuddet, herunder en opdatering af Tilbudsportalen, lejekontrakter, aftaler med udlejere, revisitering og ansøgning om væsentlige ændringer. Det er hensigten at drive afdelingerne Brønshøjsvej og Hjortholms Allé som tilbud efter servicelovens § 107, mens afdelingerne Arkaderne, Skoleholdervej og

Tomsgårdsvej drives som boliger, hvor beboerne modtager individuelt tilrettelagt støtte efter servicelovens § 85. Socialforvaltningen er løbende i dialog med Socialtilsynet om tilpasningen, og tilsynet har udtrykt tilfredshed med handleplanen for tilpasningen.

Påbud 4 er varslet godkendt som udviklingspunkt.

Påbud 5: Tilbuddet skal have styrket indsatsen i forhold til at understøtte borgernes mulighed for uddannelse, beskæftigelse og/eller deltagelse i aktivitets- og samværstilbud.

Socialforvaltningen har igangsat en række initiativer for at understøtte, at tilbuddets borgere indgår i sociale relationer og fællesskaber, og at de får mulighed for at deltage i beskæftigelses- og uddannelsesaktiviteter.

Det drejer sig fx om kurser i social færdighedstræning og om forløb, hvor medarbejdere fra aktivitetstilbud og frivillige fra TEAM Mod på Livet (frivillige peers) samarbejder med beboerne i bofællesskabet på Hjortsholms Allé og kan følge beboerne til forskellige aktiviteter. For at rådgive og vejlede tilbuddets borgere om uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder er der i januar 2017 endvidere oprettet et jobteam bestående af en aktivitetsmedarbejder og en socialrådgiver. Derudover afholdes en kogeskole, hvor borgerne lærer at lave mad.

Tilbuddets medarbejdere arbejder med at motivere tilbuddets borgere til at deltage i kurserne. Dertil er der etableret et tættere samarbejde med aktivitets- og samværstilbuddene i Socialforvaltningens Socialpsykiatriskcenter Nord-Vest om iværksættelse af initiativer til at styrke aktivering og netværksdannelse.

Påbud 5 er varslet helt ophævet.

Påbud 6: Tilbuddet skal have styrket indsatsen i forhold til at understøtte, at borgerne indgår i sociale relationer og fællesskaber.

Der henvises til Socialforvaltningens indsatser i relation til påbud 5.

Det bemærkes i øvrigt, at flere af tilbuddets medarbejdere nu modtager uddannelse i social færdighedstræning og motiverende samtaler. Ved at styrke medarbejdernes faglige kompetencer, kan de bedre kan støtte beboerne i at indgå i sociale relationer.

Påbud 6 er varslet godkendt som opmærksomhedspunkt.

Påbud 7: Tilbuddet skal have styrket indsatsen i forhold til at understøtte borgernes medinddragelse og indflydelse på eget liv og hverdagen i tilbuddet.

Indsatsen i forhold til dette påbud styrkes igennem de tiltag, der fremgår i relation til påbud 5 og påbud 6, herunder:

- Opgradering af fællesskab med udgangspunkt i borgernes behov (jævnfør ovenstående punkt).
- Øget fokus på uddannelse, beskæftigelse og aktiviteter (jævnfør ovenstående punkt).
- Øget fokus på medarbejderkompetencer.

Dertil spørger den årlige brugertilfredshedsundersøgelse specifikt ind til medinddragelse og indflydelse på eget liv og hverdagen i tilbuddet, ligesom emnet tages op i brugerråd og eventuelt også centerråd under Socialpsykiatriskcenter Nord-Vest. Input herfra vil indgå i det videre arbejde med at sikre styrket indflydelse på eget liv og hverdagen i tilbuddet. Endelig er der øget ledelsesmæssig opmærksomhed på medinddragelse af og indflydelse til tilbuddets borgere.

Påbud 7 er varslet godkendt som opmærksomhedspunkt.

Påbud 8: Tilbuddet skal senest 31.01.2017 indsende et retvisende og gennemskueligt budget for 2017 til Socialtilsynet.

Et retvisende budget er sendt til Socialtilsynet. Behandling i Socialtilsynet forventes at ske i maj 2017.